

ORDEZKAPENIK GABEKO EMAGINAK, ARRETARIK GABEKO EMAKUMEAK

Osakidetzako emaginak kezkatuta gaude gure lanbidearen etorkizunarekin, eta, ondorioz, emakumeen eta haien familien sexu- eta ugalketa-osasunerako arretarekin. Agortuta gaude Osakidetzaren kudeaketagatik, eta horrek eragin negatiboa du gure eskumenetan eta emakumeen arretan ematen dugun denboran.

Emaginen eskasia, belaunaldi-erreleborik eza eta prestakuntza espezializatuko plaza-kopuru eskasa direla-eta, emagin/erabiltzaile ratio desegokia kronifikatzen da, oporraldian okerrera egiten duena eta absentziak, atsedanak eta familia bateragarri egiteko baimenak betetzea eragozten duena.

Emakumeentzako eta haien familientzako arreta mespretxatzen da, oporraldietan urteko gainerako egunetan ematen diren zerbitzuak ukatzen zaizkie, emaginak gehiegi kargatzen dira, epe laburrean eskaera kudeatzea eragozten da, eta atzerapena eta ezinegona sortzen da.

Osakidetzak modu arbitrarioan erabiltzen ditu gure karteldegiak eta agendak, eta etengabe erne egoten gara atsedenaldietan, baina beste kolektibo profesional batzuekiko kontentsazioan eta ordainketan diskriminatzen gaitu.

Lehen Mailako Arretan, gure agendak itxi eta gaitzetsi egiten dira, eta horrek gure jardunaldiak luzatzera behartzen gaitu. Edozein LMAUtako emakumeak artatu behar ditugu, eta, horrela, erreferentziazko emaginarekin duten hurbiltasun- eta konfiantza-harremana galdu egiten da.

Ospitaleko Arretan, zuzendaritzak gure erantzukizunpean eta ahaleginean presentziak bermatzeko formulak aurkitzeko eskatzen digu. Txanda askotan, emagin gutxiagorekin lan egiten dugu. Kontratazioaren kudeaketa negargarri horrek gure osasun fisikoa eta mentala gainkargatzen eta arriskuan jartzen digu, eta zaildu egiten du kalitatezko arreta ematea erditzean, berehalako erditu ostean eta larrialdi obstetrikiko ugarietan.

Horrek guztiak gogaitasun-egoera emozionala, antsietate handia eta motibazio falta kezagarria eragiten digu.

Egoera kritiko horri irtenbideak bilatzen parte hartu nahi dugu emaginen lidergo batetik; hala ere, Osakidetzako Zuzendaritzak jarrera inposatzailea du, eta ez gaitu kontuan hartzen ez gure eskumenen kudeaketan, ez emakumeei ematen diegun arretan.

Osakidetzari eskatzen diogu:

- **Ordezka ditzala gure absentzien eta atsedenen %100a** lehen egunetik kontratazio proaktiboko, kalitateko, efizienteko eta jasangarriko politika baten bidez, profesionalak atxiki eta erakarriko dituen. Gainera, konpromisoa har dezala gure absentziak eta eginkizunak emaginaren espezialitaterik gabeko osasun-langileekin ez betetzeko.

- **Emaginen giza baliabideak hornitzeko politikak eta kontingentzia-plan unibertsalak** eta arruntak ezartzea, idatziz eta nahitaez bete beharrekoak Osakidetzako zentro eta eremu guztietan, bai Lehen Mailako Arretan zein Ospitaletan.

- Emaginen plantillaren **behin-behinekotasuna aztertu** eta behin-behineko langileen **enplegu-egonkortzea** arintzea.

- **Emagin bakoitzaren kupoa aintzatestzea eta ratioak ezartzea**, kuantitatiboki eta kualitatiboki kontuan hartuta zer biztanleri ematen diogun arreta, emakumeei. Udalerriko biztanleria osoan oinarrituta egiteak ekitaterik eza eragiten du emakumeen artean arreta jasotzeko eta nahitaezko joan-etorriak egiteko garaian.

- **Errespetatu ospitaleko txandetan** (egunekoak eta gauekoak) **emaginen guztizko kopurua**, plantillaren %100a bermatuz, asteko egun guztietan eta urte osoan. Estaldurarik ezaren aurrean langile gisa dugun **osasuna babestuko duten mekanismoak eta protokoloak** ezarri behar dira.

- Nerabezaroan, klimaterioan, sexu- eta ugalketa-osasunean, kontrazepzioan, haurdunaldian, erditzean, jaioberri osasuntsuan, erditu ostean, edoskitzaroan, genero-identitatean... **gure gaitasun guztiak garatzen direla bermatzea**, eta, horrela, erreferentzia-zentroan emakumeen osasunerako eskubidea bermatzea, zerbitzu-zorro osoarekin urte osoan.

- **Ezarri ase gabeko eskaera-agendak/-prozesuak eta emakumeei arreta eta deribazioa emateko protokolo argia**; emaginak ez dezala ukatu behar beharrezkoa den arreta.

- **Aitortzea gure ahalegina** eta, aparteko lanaldia egitea beharrezkoa bada, **diskriminaziorik gabe** ordaintzea, autokontzertazioa aplikatuz, Osakidetzako beste kolektibo batzuekin egiten den bezala.

- Taldea gidatuko duen **emagin koordinatzailearen figura hedatzea**, lanbidearen eta gure beharren ezagutzatik abiatuta, eta beste sail batzuekin eta zuzendaritzarekin kudeatu, lehenetsi eta lotura egitea.

Egoera horren aurrean, mobilizatzen ari gara, eta emakumeei banaka, emakume-elkarteei eta EMAKUNDERi eskatzen diegu eska dezatela Euskadiko biztanleriaren erdiaren baino gehiagoren kalitatezko arretari eusteko eta osasunerako dugun eskubidea zaintzeko.

Euskadiko emaginen kolektiboa.